

Στην Ελλάδα ένα από τα πρώτα επτά AI Factories της Ε.Ε

Κοινό Δελτίο Τύπου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, του Εθνικού Δικτύου Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (ΕΔΥΤΕ Α.Ε. – GRNET), του Εθνικού Κέντρου Έρευνας Φυσικών Επιστημών ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ (ΕΚΕΦΕ-Δ), του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ), του Ερευνητικού Κέντρου «Αθηνά» (ΕΚ Αθηνά), του Υπερταμείου/Growthfund και της Ειδικής Γραμματείας Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού (Strategic Foresight) της Κυβέρνησης.

Στην Ελλάδα θα κατασκευαστεί ένα από τα πρώτα εργοστάσια Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) της Ευρώπης, καθώς εγκρίθηκε η πρόταση που υπέβαλε το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης «Pharos – The Greek AI Factory for accelerating AI innovation», στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας AI Factories της Κοινής Επιχείρησης EuroHPC (EuroHPC Joint Undertaking).

Ο «ΦΑΡΟΣ» θα αποτελέσει το σημείο συνάντησης της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας, του Δημοσίου και του Ιδιωτικού τομέα. Στόχος είναι η παραγωγή νέων υπηρεσιών με τη χρήση ΤΝ με έμφαση στους ακόλουθους τρεις τομείς: της Υγείας, της Ελληνικής Γλώσσας και του Πολιτισμού, καθώς και της Βιώσιμης Ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό θα συμβάλλει καθοριστικά στην ανάπτυξη και στη συνεχή υποστήριξη ενός καινοτόμου και ανταγωνιστικού οικοσυστήματος νεοφυών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Πρόκειται για ένα έργο, με συνολικό προϋπολογισμό 30 εκατ. ευρώ που θα χρηματοδοτηθεί κατά 50% από την Κοινή Επιχείρηση EuroHPC και κατά 50% από Εθνικούς Πόρους, ενώ η έναρξή του έχει προγραμματιστεί για τον Μάρτιο του 2025, με συνολική διάρκεια 36 μήνες.

Εντάσσεται στα εμβληματικά έργα του Σχεδίου για τη Μετάβαση της Ελλάδας στην εποχή της ΤΝ, που διαμορφώθηκε από τη Συμβουλευτική Επιτροπή Υψηλού Επιπέδου για την ΤΝ. Θα χρησιμοποιεί την υπολογιστική υποδομή υψηλών επιδόσεων του υπερυπολογιστή «ΔΑΙΔΑΛΟΣ», επιτρέποντας την απρόσκοπτη συνεργασία με τις άλλες ευρωπαϊκές υποδομές. Η συνεργασία των AI Factories όλων των χωρών, θα παρέχει τη δυνατότητα τα συνολικά παραγόμενα αποτελέσματα να χρησιμοποιούνται προς όφελος όλων των πολιτών της Ευρώπης.

Πιο συγκεκριμένα, θα δημιουργηθεί στη χώρα μας ένα οικοσύστημα βέλτιστων και καινοτόμων πρακτικών, το οποίο:

- Θα ενισχύει την ανταγωνιστικότητα, παρέχοντας προηγμένους υπολογιστικούς πόρους, πρόσβαση σε μεγάλα δεδομένα, και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό
- Θα υποστηρίζει την ανάπτυξη προϊόντων ΤΝ υψηλής αξιοπιστίας και εναρμονισμένα με τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς ΤΝ (AI Act)
- Θα προωθεί την καινοτομία στους τομείς έξυπνης εξειδίκευσης, όπως για παράδειγμα τη βιωσιμότητα με την ανάλυση δορυφορικών δεδομένων για τη διαχείριση φυσικών πόρων και την καταπολέμηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής
- Θα επενδύει στο ανθρώπινο κεφάλαιο, μέσα από προγράμματα κατάρτισης, αναβάθμισης δεξιοτήτων και προσέλκυσης ταλέντων στον τομέα της ΤΝ
- Θα διασφαλίζει την καινοτομία, μέσω διασύνδεσης με άλλες συναφείς πρωτοβουλίες, όπως τα European Digital Innovation Hubs (EDIHs), τα Data Spaces, τα Εθνικά Κέντρα Ικανοτήτων (NCCs), καθώς και καίρια έργα όπως το DeployAI, το ALT-EDIC4EU, το LLMs4EU μεταξύ άλλων,
- Θα συμβάλλει στη δημιουργία ενός διασυννοριακού οικοσυστήματος καινοτομίας μέσω ΤΝ με πολλαπλασιαστικά οφέλη για όλες τις χώρες της Ε.Ε.

Ο «ΦΑΡΟΣ» θα υλοποιηθεί από την εθνική κοινοπραξία με επικεφαλής το Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (ΕΔΥΤΕ Α.Ε. – GRNET), φορέα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και εταίρους το Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών Δημόκριτος (ΕΚΕΦΕ-Δ), το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, το Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά» και το Υπερταμείο/Growthfund, το Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο, σε άμεση συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού (Strategic Foresight) της Κυβέρνησης.

Επιπλέον συμμετέχουν οι ακόλουθοι φορείς: α) Το Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΚΕΤΑ), β) το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), γ) το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), δ) το Ινστιτούτο Τεχνολογικής Έρευνας (ΙΤΕ), ε) το Πανεπιστήμιο Πειραιώς (ΠΑΠΕΙ), καθώς και το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) και η ΗΔΙΚΑ ΑΕ, φορείς του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.